

SAAB

NEWS FROM SAAB

2010-03-18
CUE 10-013

Saab J 35 Draken firar femtio

I mars 1960 började utbildningen på det nya flygplanet J 35 Draken på Bråvalla flygflottilj F 13 i Norrköping. Det betyder att det nu är 50 år sedan Draken, av många ansett som ett av världens vackraste flygplan, introducerades i svenska flygvapnet.

Draken, som var det första flygplanet i Sverige som konstruerades för överljudsfart, växte fram under början på femtiotalet. Det provflögs för första gången 1955 och bröt igenom ljudvallen för första gången i januari året därpå. J 29 Tunnan och A 32 Lansen hade innan flugit i överljudsfart, fast då i samband med att flygplanen dök.

Den 15 januari 1956 blev Draken det första svenska flygplan som flög dubbla ljudhastigheten, Mach 2 under ett prov på Saab i Linköping. Den höga hastigheten ansågs som väldigt betydelsefull för Draken, för flygplanets huvuduppgift var att snabbt komma upp på hög höjd för att möta ryska bombflygplan. Något som under kalla krigets dagar sågs som ett reellt hot mot Sverige. För att få så bra flygförmåga som möjligt i både över- och underljudsfart föreslog Drakens chefskonstruktör Erik Bratt att flygplanet skulle få dubbla deltavningar, och därmed föddes Drakens karakteristiska utseende. Erik Bratt som avled så sent som i februari i år, 94 år gammal, blev en av Saabs mest mytomspunna konstruktörer.

Drakenpiloter anno 1960, uppställda på 2 divisionen F13 Bråvalla, framför sina flygplan.

Från vänster; Lennart Nordh (bakre ledet), Arne Ewertsson, Gunnar Lund, Sture Hermann, Pelle Fogde, Dag Hemberg, Sten Axelsson och Stellan Olsson. Foto: Bo Dahlin.

De första piloterna

1960 började Draken levereras ut på förband och premiären skedde på andra divisionen på F 13 i Norrköping. Markomskolningen började under mars och divisionen började flyga senare under våren. En av åtta piloter som valts ut till den första gruppen var Lennart Nordh, idag 75 år gammal. Han hade börjat på F 13 1955 och flög då J 29 Tunnan.

– Så fort man satte sig i Draken kände man att det var ett flygplan med mycket kraft och hög fartprestanda, minns Lennart Nordh. Hon var behaglig att flyga men man fick lära sig att flyga på ett nytt sätt, för om anfallsvinkeln blev för hög fanns det alltid risk för superstall då flygplanet bara föll genom luften.

SAAB

NEWS FROM SAAB

Den andra Drakenflottiljen blev F 16 Uppsala, redan 1961. Därefter kunde man se och höra någon av Drakens sju olika svenska versioner på F 10 Ängelholm (där den sista Drakendivisionen fanns), F 18 Tullinge, F 3 Malmen, F 4 Frösön, F 21 Luleå, F 1 Västerås, F 12 Kalmar och F 17 Ronneby.

Efter några år med Draken lämnade Lennart Nordh flygvapnet för att i stället bli testpilot på Saab. Som sådan var han med om Drakens första flygutprovning med datalänk, en av Sveriges bäst bevarade militära hemligheter under modern tid. Men det är en helt annan historia.

Exportframgångar

Förutom de tekniska framgångarna blev Draken också en försäljningsframgång och det militära Saab-flygplan som, innan Gripen slog rekordet, hade flest antal exportkunder. Totalt tillverkades 615 exemplar som flögs i Sverige, Finland, Danmark, Österrike och faktiskt av några privata bolag i USA. Några av dessa Draken, som köptes från det danska flygvapnet, flyger till och med fortfarande i USA. Man kan då och då se dem i flygfilmer från Hollywood, oftast som "mystisk fiende".

De sista Draken som flög i militärt bruk var i Österrike, som ställde av sina flygplan så sent som på hösten 2005. I svenska flygvapnet togs Draken ur tjänst 1998 och sist ut var F 10 i Ängelholm. En flygande Draken finns kvar i Sverige. Den kommer att delta den 13 juni då Försvarsmakten har sin stora flygdag på Malmen utanför Linköping.

I år firas Svenskt Flyg 100 år med olika aktiviteter runt om i landet. Det var i juni 1910 som "flygbaronen" Carl Cederström tilldelades den första pilotlicensen i Sverige då han återvände hem efter sin utbildning på Louis Blériot flygskola i Frankrike. Några månader senare flög också det första svenskbyggda flygplanen, Nyrop 1, som tillverkats av AB Nyrop & Ask i Landskrona.

Bildtext: Drakenpiloter anno 1960, uppställda på 2 divisionen F13 Bråvalla, framför sina flygplan. Från vänster; Lennart Nordh (bakre ledet), Arne Ewertsson, Gunnar Lund, Sture Hermann, Pelle Fogde, Dag Hemberg, Sten Axelsson och Stellan Olsson. Foto: Bo Dahlin.

För ytterligare bilder och material om Draken se www.saabgroup.com:

[Saabs bildbank](#) – sök: Draken

[Saabs historia](#)

För mer information, var vänlig kontakta:

Saabs presscenter, tel. +46 734 180 018

www.saabgroup.com

Saab förser den globala marknaden med världsledande produkter, tjänster och lösningar som sträcker sig från militärt försvar till civil säkerhet. Saab har verksamhet och medarbetare på alla kontinenter och utvecklar, anpassar och förbättrar ständigt ny teknologi för att möta kundernas förändrade behov.